

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 48 - Domovy pro osoby se zdravotním postižením

- Služby jsou určeny osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, a které nemohou žít ve svém domácím prostředí za podpory pečujících osob a za podpory terénních a ambulantních služeb.
- Služby jsou nebo svou strategií směřují k tomu, že budou poskytovány v neústavních zařízeních, tj. v domácnostech, které se svými charakterem přibližují bydlení běžné společnosti, tj. v domech či bytech v běžné zástavbě, v nichž je poskytována individualizovaná péče.
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením nabízejí podporu v rozsahu potřeb běžného života dle karty služby. Poskytovatelé sociálních služeb zjišťují potřeby osob minimálně v rozsahu karty služby, poskytují základní sociální poradenství a odpovídající péči doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu odpovídajícím zjištěným potřebám.
- Služby navazují spolupráci s odborníky dle druhu postižení a potřeb uživatelů. Jsou službami, které jsou zaměřeny na rozvoj schopností a dovedností zvyšujících samostatnost a soběstačnost, které jsou potřebné pro budoucí samostatný život a začlenění do běžného života s využitím veřejně dostupných služeb. Je navázána spolupráce s poskytovateli návazných služeb, které jsou určeny pro uživatele s nižší mírou podpory (chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení).
- Péče je poskytována formou slovní anebo fyzické podpory s ohledem na potřeby klientů.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba pečuje o svou hygienu podle svých potřeb a zvyklostí	Osobní hygiena	Denní hygiena	Běžná denní hygiena	Ranní hygiena	Mít možnost provést všechny úkony osobní hygieny a péče o tělo s fyzickou podporou nebo s dohledem (nebo s oběma druhy podpory) v tempu, čase a frekvenci úkonu, které je osobě příjemné, a kterého je osoba schopna, důstojně a v soukromí zvládnout
				Mytí během dne (rukou, obličeje atd.)	
				Večerní hygiena	
				Vysmrkání se	
				Použití intim spreje	
			Péče o ústa	Vyčištění zubů	
				Péče o zubní náhrady – očištění	
				Nasazení náhrady	
				Oholení se	
			Česání a mytí vlasů	Česání	
				Mytí vlasů a další péče o vlasy (balzám atd.)	
			Péče o nehty	Ostříhání nehtů na rukou	
				Nalakování nehtů	
				Ostříhání nehtů na nohou	
			Péče o oči	Umývání očí	
				Nasazení brýlí	
				Čištění brýlí	
				Aplikace kontaktních čoček a péče o ně	
			Péče o uši	Čištění uší	
				Nasazení naslouchadla	
				Čištění naslouchadla	
				Výměna baterií v naslouchadle	
		Mytí a koupání	Mytí těla a koupání	Mytí celého těla	
				Sprchování	
				Koupání	
				Ošetření pokožky, včetně nohou, po koupeli/sprše	
		Výkon fyziologické potřeby	Výkon fyziologické potřeby	Použití WC	
				Použití toaletního křesla	
				Výměna inkontinenčních pomůcek	
				Péče o stomii, katetr (výměna/vypuštění sběrného sáčku na moč apod.)	
Osoba o sebe pečuje podle svých potřeb a zvyklostí	Zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu	Oblékání	Oblékání, svlékání	Volba vhodného oblečení a doplňků (počasí, příležitost a vhodné vrstvení)	Mít možnost nadále udržovat s fyzickou podporou, nebo dohledem (nebo s oběma typy podpory) svůj styl v oblékání a celkové úpravě vzhledu, být respektován při volbě svého vzhledu
				Oblékání a svlékání jednotlivých částí oblečení, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Obouvání, zouvání	Volba vhodné obuvi s ohledem na počasí, příležitost a celkový vzhled	
				Nazouvání a zouvání obuvi, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Celková úprava	Líčení/odlíčení	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
			vzhledu	Úprava vzhledu (např. před odchodem ven, před zrcadlem) Použití parfému	
			Posouzení, co je třeba nakoupit v souvislosti s péčí o vlastní osobu	Zhodnocení, zda má osoba k dispozici vhodné oblečení, obuv, kosmetiku, doplňky	
Osoba se pohybuje ve svém prostoru i mimo něj podle svých potřeb	Samostatný pohyb	Změna polohy	Změny polohy na lůžku	Změna polohy těla na lůžku	Mít informace o pomůckách a postupech, které usnadňují pohyb, změnu polohy na lůžku, vstávání z lůžka
				Posazení na lůžku	
				Manipulace s dekou a polštářem	
				Podání věcí ze stolku (pití, kniha, kapesník atd.)	
				Manipulování s polohovatelným lůžkem	
			Vstávání a uléhání na lůžko	Vstání z lůžka	
				Ulehnutí na lůžko	
				Přesun na vozík a na lůžko	
			Stání a sezení	Stoupnutí	
				Sezení mimo lůžko	
			Polohovací a fixační pomůcky	Použití polohovacích a fixačních pomůcek	
		Manipulace s předměty	Přemísťování a manipulace s předměty denní potřeby	Přemísťování předmětů denní potřeby	Mít možnost rozhodovat o umístění předmětů denní potřeby, přizpůsobit vlastní prostor svým potřebám
				Manipulace se závěsy, žaluziemi, roletami apod.	
		Pohyb v prostoru	Pohyb ve vlastním a společném prostoru	Otevření a zamčení dveří, manipulace s klíčem	Mít k dispozici pomůcky/informace/fyzickou podporu pro bezpečný pohyb ve vlastním prostoru, pro přizpůsobení vlastního prostoru svým potřebám
				Zvládání bariér (kliky, prahy, rohy, koberce apod.)	
				Bezpečný pohyb	
				Použití osobního výtahu	
		Pohyb mimo zařízení	Chůze	Chůze po rovině	Mít k dispozici pomůcky/informace pro usnadnění bezpečného pohybu
				Chůze po schodech, v terénu	
			Pohyb mimo vlastní prostor	Pohyb po zařízení a vyjití ze zařízení	
				Pohyb mimo dům, pohyb v nerovném terénu	
				Znalost cesty	
Osoba se	Zajištění stravování	Příprava a přijímání stravy	Zajištění potravin	Posouzení, jaké potraviny je třeba nakoupit	Mít možnost kontrolovat spotřebu vlastních potravin Mít možnost rozhodovat o jejich spotřebě, nebo zlikvidování
				Uchování potravin	
				Sledování data spotřeby	
		Zajištění nebo		Výběr stravy, volba z nabídky, volba množství	Mít možnost vybrat si jídlo podle

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
stravuje podle svých zvyklostí a potřeb, má zajištěnou stravu			příprava stravy	Příprava teplých a studených nápojů	chuti z několika možností Mít možnost rozhodnout o množství jídla Mít vždy jídlo připravené tak, aby nebylo obtížné ho sníst Mít k dispozici pomůcky pro usnadnění najedení/napití (např. zvýšený okraj talíře, speciální hrneček, odlehčený příbor atd.) Mít možnost přípravy jednoduchých jídel/nápojů, s event. fyzickou/slovní podporou
				Příprava, vaření jídel	
				Ohřívání stravy	
				Porcování stravy	
			Přijímání stravy	Podání jídla na talíř (servírování)	Mít možnost najíst se/napít se způsobem podle vlastního výběru, v místě podle vlastního výběru (vlastní prostor, pokoj, nebo společný prostor)
				Najedení	
				Napití	
Osoba pečuje o svůj prostor/své věci, rozhoduje, jak se o ně má pečovat	Péče o domácnost	Vytvoření vlastního prostoru odpovídajícího individualitě	Mít vlastní prostor	Místo na spaní	Mít možnost trávit život v prostorách přiměřených věku, srovnatelných s prostory, ve kterých tráví život vrstevníci Mít možnost obklopit se doplňky charakterizující osobnost uživatele
				Místo k relaxaci	
				Místo k práci	
		Úklid a údržba vlastního prostoru	Úklid a údržba vlastního prostoru	Umytí nádobí	Mít možnost, s event. fyzickou podporou ukládat věci na místo podle vlastního uvážení, nebo projevit vůli, jak mají být uloženy Mít možnost rozhodovat o tom, jak a kdy bude provedena údržba a úklid vlastního prostoru, mít možnost to s event. fyzickou podporou udělat
				Uložení potravin	
				Úklid lednice a mrazničky	
				Běžné udržení pořádku – dávání věcí na své místo	
				Běžný úklid vlastního prostoru (vytření podlah, úklid koupelny, WC, setření prachu...)	
				Udržení vnitřního pořádku ve skříních a v kuchyni	
				Zajištění a použití úklidových prostředků a jiného vybavení domácnosti	
				Péče o květiny – zalévání, přesazování	
			Péče o lůžko	Stlaní	Mít možnost rozhodovat o způsobu stlaní lůžka, o době převlékání lůžkovin, o výběru lůžkovin
				Převlékání lůžkovin	
		Péče o oblečení, boty	Péče o prádlo, oblečení a boty	Přepírání drobného prádla	Mít možnost, s event. fyzickou podporou, pečovat o oblečení, obuv Mít možnost rozhodovat o péči
				Sušení prádla	
				Žehlení prádla	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
				Uložení prádla	o oblečení a obuv
				Drobné opravy prádla	
				Čištění bot	
		Udržování tepelného komfortu, obsluha spotřebičů	Udržení tepelné pohody ve vlastním prostoru	Větrání	Mít možnost ovlivňovat tepelnou pohodu ve vlastním prostoru, rozhodovat o ní s potřebnou mírou podpory
				Obsluha zařízení pro zajištění tepelné pohody (radiátorů, klimatizace apod.)	
			Obsluha domácích spotřebičů	Obsluha pračky, čajové konvice, lednice, mikrovlnné trouby atd.	Mít možnost využít fyzickou/slovní podporu k obsluze spotřebičů
Osoba je v kontaktu se společenským prostředím a využívá běžné veřejné služby	Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	Komunikace	Schopnost srozumitelně se vyjádřit	Dostatečná slovní zásoba pro vyjádření vlastních potřeb a navázání kontaktu	Mít podporu při rozvíjení schopnosti komunikovat – rozšiřování slovní zásoby, vyjadřovat se způsobem, který je úměrný věku a ve společnosti obvyklý Mít podporu při nácviu a rozvíjení optimální formy alternativní komunikace
				Schopnost alternativní komunikace, kterou lze vyjádřit potřeby a navázat kontakt	
		Společenské kontakty	Navazování a udržování přátelských, sousedských a jiných společenských vztahů	Uskutečnění kontaktu s rodinou nebo blízkými	Mít možnost setkávat se s rodinou a dalšími blízkými osobami ve vlastním prostoru, nebo v jiných prostorách zařízení, mít soukromí při těchto setkáních Mít informace/příležitost k navazování/event. podporu při navazování a udržování partnerských vztahů, být respektován ve výběru partnera
				Hledání a navazování partnerských a sexuálních vztahů	
				Uskutečnění kontaktu s přáteli, sousedy	
		Orientace	Orientace v čase, místě, osobách	Orientace v čase (během dne, v týdnu, ročním období)	Mít možnost využít odbornou podporu při event. oslabení orientace
				Orientace ve vlastním prostoru (nalezení WC, jídelny, nalezení signalizačního zařízení apod.)	
				Orientace mimo domov (ulice, zahrada, obchod apod.)	Mít k dispozici nabídku pomůcek/informací, které orientaci usnadní
				Orientace v osobách (poznávání blízkých, pracovníků služby, lékařů apod.)	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
		Využívání běžných veřejných služeb	Využívání běžných veřejných služeb a zapojování do sociálních aktivit odpovídajících věku	Návštěva a orientace v obchodě (výběr a zaplacení zboží) Využívání pošty Využívání banky Navštěvování úřadů a jiných institucí Navštěvování klubů, knihovny Návštěva opravny atd. Návštěva restaurace atd. Návštěva sportovišť, bazénu, divadla, kina atd.	Mít možnost se slovní nebo fyzickou podporou dál využívat veřejné služby, mít informace o těchto službách a jejich možném využití
Osoba má možnost se realizovat v práci, či jiné smysluplné činnosti a může trávit volný čas tak, jak je jí to příjemné, a jak to odpovídá jejímu věku, či zálibám	Seberealizace	Vzdělávání	Získání znalostí a dovedností	Pracovně výchovné činnosti pouze tady	Mít informace o možnostech vzdělávání, vzdělávacích institucích, subjektech nabízejících poradenství v oblasti vzdělávání Mít podporu při zvládání učiva
				Předškolní a povinná školní docházka, návštěva dalších vzdělávacích zařízení, vzdělávacích kurzů	
				Podpora při zvládání nároků vzdělávání	
		Pracovní uplatnění	Příprava na pracovní uplatnění	Hledání pracovního uplatnění/obdobné činnosti	Mít přístup k informacím (poradenství, internet) o možnostech uplatnění schopností osoby v zaměstnání, nebo dobrovolnické činnosti Mít kontakty na subjekty, které se na hledání zaměstnání specializují
				Návštěva přípravných kurzů, míst budoucího zaměstnání, nebo obdobné činnosti	
			Pracovní a jiné uplatnění	Docházka do zaměstnání/jiné obdobné činnosti	Mít možnost využít pomůcek, poradenství, event. fyzické podpory v pracovní činnosti
		Oblíbené činnosti	Oblíbené činnosti	Znalost možností a umění naplánovat si oblíbené činnosti Čtení Poslech hudby a mluveného slova Sledování TV, videa, DVD Používání internetu Ruční práce, výtvarné činnosti Uspokojení duchovních potřeb – navštěvování kostela, farního společenství Sportovní aktivity Rekreace/regenerace Jiné oblíbené činnosti – např. péče o zvíře, sběratelství	Mít možnost trávit volný čas podle vlastního výběru a zájmu, mít podporu při technickém zvládání oblíbených činností

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba ví, jak pečovat o své zdraví a bezpečí	Péče o zdraví a bezpečí (rizika)	Zajištění bezpečí	Opatření pro zajištění bezpečí	Přivolání pomoci (např. signalizačním zařízením, telefonem apod.)	Mít k dispozici bezpečnou pomůcku (např. mobilní telefon)/bezpečný způsob, jak přivolat pomoc Mít dostatek informací o tom, jak omezit rizika pádu a zranění, mít dostatek informací o rizicích vyplývajících z onemocnění a o způsobech, jak jim předcházet/jak je minimalizovat
				Prevence pádu a jiného zranění	
				Prevence zdravotních rizik spojených s onemocněním	
				Pomůcky, které zvýší bezpečí/omezí rizika pádu, nebo rizika spojená s onemocněním	
				Rozpoznání zhoršujícího se zdravotního stavu	
		Zdraví	Provedení jednoduchého ošetření	Použití leukoplasti, obvazu, pružného obinadla, dezinfekce atd.	Mít informace/podporu při nácviku běžného jednoduchého ošetření
			Dodržování léčebného režimu	Návštěva lékaře	Mít možnost rozhodnout se, zda k užívání léků potřebuje osoba asistenci, dohled Mít dostatek informací k rozhodnutí o návštěvě lékaře/dodržování léčebného režimu Mít podporu při dodržování léčebného režimu
				Zajištění potřebných léků	
				Užívání léků v lékařem stanovené době	
				Dodržení doporučení fyzioterapeuta včetně pravidelného cvičení	
				Pití tekutin v dostatečném množství	
				Dodržování diety	
		Rozvoj hybnosti a prevence omezení hybnosti	Podpora hybnosti	Pravidelná cvičení, polohování, masáže apod.	Mít informace/slovní/ fyzickou podporu při pravidelném cvičení Mít odbornou péči spočívající v polohování/masážích
		Zdravá výživa	Znalost zásad zdravé výživy	Znalost potravin, které prospívají/škodí	Mít dostatek informací (poradenství) o zdravé výživě mít možnost výběru vhodných potravin
				Znalost optimálního množství určitého jídla	
				Znalost potravin vhodných pro dietu předepsanou lékařem	
		Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Základní finanční gramotnost	Mít možnost využít nabídky základního, event. odborného poradenství Mít možnost podpory při provádění úhrad
				Rozvržení příjmu tak, aby byly pokryty všechny platby	
				Provádění úhrad spojených s bydlením	
				Provádění úhrady poplatků za telefon	
				Provádění úhrady – jiné	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
<i>Osoba zná svá práva a rozhoduje se o jejich uplatnění</i> <i>Osoba zná způsoby, jak stabilizovat svou finanční situaci</i>	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí		Nakládání s majetkem	Převedení majetku	Mít k dispozici poradenství, kontakty na poradenské subjekty
				Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.)	
				Darování majetku	
			Využití sociálních dávek a jiných výhod	Uplatnění nároku na dávky/práva na důchod a jiné výhody	Mít možnost využít nabídky základního nebo odborného poradenství
				Schopnost dlouhodobé spolupráce s ÚP (dodržování pravidelných schůzek, dokládání příjmů, dokládání hledání si zaměstnání)	
				Doložení doby trvání zaměstnaneckého poměru	
				Doložení zdravotního stavu	
			Uzavírání smluv, uvědomění si svých závazků a důsledků	Uzavírání smluv Nákupy přes internet Placené služby Rizika plynoucí ze zadlužení	Mít dostatek informací a podporu v této oblasti, kontakty na navazující služby, odborníky
		Základní doklady	Platné osobní a jiné doklady	Zajištění platných osobních dokladů – např. občanský průkaz, pas, rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny	Mít informace o postupu při ztrátě, či skončení platnosti dokumentů, nebo provedení záznamů změn v nich, mít podporu při jednání s úřady
		Účast na veřejném životě	Uplatňování občanských a politických práv	Účast na zasedání zastupitelstva	Mít k dispozici informace o možnosti realizovat politická práva Mít podporu při jejich realizaci
				Uplatnění práva volit	
		Ochrana práv	Ochrana před zneužíváním a trestnou činností	Ochrana práv v oblasti sousedských vztahů	Mít informace o možné formě, či rizicích zneužívání a způsobu, jak se mu bránit
				Uplatňování pomoci ombudsmana (proti rozhodnutí orgánu veřejné správy)	
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě zneužití, nebo ohrožení zneužitím	
				Znalost rizika zneužití různými komerčními subjekty (tlak na uzavírání půjček, nákup zboží, pronájem zařízení apod.)	Mít v zařízení zajištěno bezpečí bez rizika zneužívání pracovníky nebo ostatními obyvateli zařízení
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě domácího násilí, nebo ohrožení domácím násilím	Mít k dispozici kontakty na pomáhající subjekty
				Znalost a rozpoznání důsledků protiprávního jednání	
			Obhajoba práv a oprávněných zájmů	Uplatňování pomoci ombudsmana	Mít možnost hájit svá práva a zájmy, mít k dispozici kontakty na pomáhající subjekty, mít potřebnou míru podpory při obhajobě svých práv a zájmů
				Pomoc při přehodnocení svéprávnosti	

<i>Výsledná kompetence</i>	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
	Specifické potřeby služby	Paliativní péče	Podpora v terminálním stádiu	Socio-terapeutické rozhovory související s odcházením	Zajištění podpory, případně zprostředkování potřebných doplňujících zdravotních a sociálních služeb
				Duchovní podpora	
				Doprovázení	
				Vypořádání majetkových poměrů	
				Uspořádání vztahů, práce s rodinou	
				Volba posledního rozloučení	
		Úkony spojené s ukončení poskytování služby		Administrativní úkony spojené s ukončením poskytování služby	